

I N F O R M A C E O C H A R T Ě 7 7

(ročník devátý - 1986, číslo 10)

.....

	strana
Dokument Charty 77 20 86 (Vydání sborníku O odpovědnosti v politice a za politiku)	2
21 86 Vnitropodnikové předpisy nesmějí omezovat občanská a politická práva zaměstnance	4
22 86 Prohlášení Charty 77 k 18.výročí 21.srpna 1968	4
Dopis Ladislava Cermana mluvčím Charty 77	4
23 86 Dopis Ladislavu Cewrmanovi	5
Zdislav Šulc: Pro ekonomiku není samospráva jedinou alternativou (K dokumentu Charty 77)	6
Sdělení VONS č.546 (Hl.líčení v tr.věci proti Heřmanu Chromému)	9
547 (Tr.věc Pavla Záleského vrácena k došetření)	10
548 (Seznám,ení s výsledky vyšetřování v tr.věci proti J.Němcovi a P.Dudrovi)	10
549 (Brutální zacházení se Zdenkem Ingrem)	10
550 (Rozsudek nad Heřmanem Chromým)	11
551 (Tr.stíhání Michala Mrtvého)	11
552 (Obvinění Fr.Adamíka překvalifikováno)	11
553 (Odsouzení Márie Kotrisové)	12
554 (Odvolací řízení s Jaroslavem Švestkou)	12
555 (Uvěznění funkcionářů Jazzové sekce)	12
556 (Rozsudek nad Eduardem Vackem pravomocný)	13
557 (Odsouzení Eduarda Bunky)	13
558 (Soudní jednání s A.Navrátilem)	13
Petice za Jiřího Wolfa	14
Moravští katolíci žádají propuštění Michala Mrtvého	14
Manželky uvězněných funkcionářů JS píší G.Husákovi	15
Z materiálů FIDH	15
V samizdatu nově vyšlo...	16
Krátké zprávy (Zemřel E.Lipinski - odvolání J.Šterna proti odebrání cestovního dokladu - potíže J.Gruntoráda s ochranným dohledem - odebrání odznaku Solidarity O.Veverkovi - o potřebných zákonech a vyhláškách)	17

.....

Informace o Chartě 77 vydává nezávislá redakční skupina signatářů Charty 77

Petr U h l , Anglická 8, Praha 2 - Vinohrady

.....

Tato stránka obsahuje seznam signatářů Charty 77, kteří byli uvězněni v rámci tzv. "šestácti" a "dvaceti". Seznam je rozdělen podle druhů trestů, kterými byli postihnuti. V seznamu jsou uvedeny jména, příjmení a data narození signatářů. Seznam je doplněn informacemi o jejich právní situaci a o tom, zda byli uvězněni v rámci tzv. "šestácti" nebo "dvaceti".

Charta 77|20|86 (Vydání sborníku O odpovědnosti v politice a za politiku)

Charta 77 není a nehce být opozičním politickým seskupením. Je trvalou iniciativou občanů, kteří se rozhodli převzít svůj podíl odpovědnosti za demokratičtější a spravedlivější společenské poměry. Politická hodnocení a záměry jednotlivých signatářů jsou ovšem velice různorodé - to, co nás spojuje, je především úcta k lidským právům, k svobodě a důstojnosti člověka vůbec.

Nemožnost formulovat vlastní politický program však neznamená, že by Charta nepodporovala a nebyla připravena bránit úsilí o nezávislé politické myšlení a konání. Přivítali jsme proto iniciativu "mladých křesťanů z Moravy", kteří se formou jakési ankety obrátili na řadu osobností z prostředí Charty 77, požadující od nich bližší osvětlení jejich vztahu k politice, jejich politických záměrů i jejich odpovědnosti za politické působení v minulosti. Všechny došlé odpovědi (některé byly po dohodě s autory zkráceny) vydáváme ve formě sborníku, neboť podle našeho názoru s tématem ankety úzce souvisí. Byli bychom rádi, kdyby tento sborník byl jen prvním krokem k renesanci zodpovědného politického myšlení v našich domácích poměrech.

Červen 1986

Martin Palouš
mluvčí Charty 77

Anna Šabatová
mluvčí Charty 77

Jan Štern
mluvčí Charty 77

Poznámka: Sborník má 136 stran formátu A 4. Autory jednotlivých statí jsou: Václav Benda (Vážení přátelé!), Karel Cejka (Mladí přátelé), Jiří Dienstbier (Mladí přátelé), Václav Havel (Milí přátelé), Eva Kantůrková (O politice vlivné a mocenské), Jaroslav Mezník (Politika a já), Radim Palouš (Odpověď na dopis z Moravy ze srpna 1985), Zdeněk Pokorný (Pět slabik), Jaroslav Šabata (O osmašedesátém v šestaosmdesátém), Jan Šimsa (Odpověď na anketu), Petr Uhl (Lidská práva a politická revoluce), Josef Vydráň (Mladí přátelé).

Charta 77|21|86: Vnitropodnikové předpisy nesmějí omezovat občanská a politická

práva zaměstnance.

Vládě ČSSR

Federálnímu shromáždění ČSSR

V Československu jsou dnes zaměstnavatelské organizace, přesněji řečeno jejich vedení, považovány za důležitý nástroj, s jehož pomocí stát občana kontroluje a s ním manipuluje. Zdaleka přitom nejde jen o mocenskou regulaci pracovního uplatnění, ale o dalekosáhlé zásahy do soukromého života zaměstnance.

I. Cestování s posudky

Typicky se tato tendence projevuje např. tehdy, chce-li československý občan cestovat do ciziny.

Zaměstnavatelská organizace se vyjadřuje již k žádosti občana o poskytnutí tzv. devizového příslibu. O takové žádosti pak rozhoduje banka bez možnosti opravného prostředku.

V další fázi je pak vliv zaměstnavatelské organizace ještě výraznější. Vyhláška č. 64/65 Sb., již byl tehdy prováděn zákon o cestovních dokladech, stanovila, že k žádosti o vydání, prodloužení a rozšíření platnosti cestovního dokladu a výjezdní doložky se má vyjádřit závodní výbor ROH a vedoucí organizace, u níž je občan zaměstnán. Pozdější a dosud platná vyhláška č. 44/70 Sb., vydaná již v době tzv. normalizace, jde však mnohem dále: k žádosti je nezbytný souhlas zaměstnavatelské organizace, nikoliv tedy pouhé vyjádření. Když takový souhlas chybí, cestovní doklad občanovi není vydán.

Tímto způsobem je na zaměstnavatelskou organizaci fakticky přenesena působnost orgánů veřejné správy, která s pracovní právním vztahem nemá vůbec nic společného. Pracovní právní vztah je podle zákoníku práce založen na smlouvě a tedy na principu právní rovnosti obou zúčastněných stran. Ve shora uvedeném případě je tomu však jinak. Zaměstnavatel se poskytuje faktické oprávnění rozhodovat o zahraniční cestě svého pracovníka, ačkoliv jde o cestu soukromou, která s plněním pracovních úkolů nemá nic společného, a ačkoliv se tímto způsobem rozhoduje o tom, zda občan bude či nebude moci uplatnit právo na svobodu pohybu a pobytu, která je zaručena ústavou ČSSR i Mezinárodním paktem o občanských a politických právech. Případné záporné stanovisko musí zaměstnavatelská organizace nijak zdůvodnit a není proti němu žádný prostředek právní ochrany. Za takovýchto okolností by nebylo nic divného, kdyby zaměstnavatelská organizace své moci nad pracovníkem různě zneužívala a kdyby naopak i pracovník využil k získání souhlasu takových prostředků, s nimiž by obecně nebylo možno souhlasit.

Zaměstnavatelské organizace jsou ovšem i jinak důležitým článkem v procesu tzv. kádrování občanů a jejich posudky či vyjádření mohou mít podstatný význam při řešení všech otázek týkajících se občana a jeho rodiny - přijímáním jeho dětí ke studiu či do zaměstnání počínaje a třeba řízením před trestními soudy konče. K posudkům a vyjádřením zaměstnavatele přitom občan nemá běžně přístup. Podle zákoníku práce § 60 odst. 2 a 3 je sice organizace povinna seznámit pracovníka s posudkem, který o něm podává jiné organizaci nebo státnímu orgánu, a na požádání mu vydat jeho opis. Pokud pracovník s obsahem posudku nesouhlasí, může požadovat u rozhodčí komise, aby organizaci bylo uloženo posudek přiměřeně upravit. Citované ustanovení zákona je však velmi často porušováno, především proto, že se pracovník o existenci posudku nedoví, neboť organizace svou povinnost seznámit pracovníka s každým posudkem většinou nedodrží.

Toto záměrné prolínání sféry pracovního života se sférou života soukromého vyvolává v občanech pocit existenčního ohrožení a všestranné závislosti na mocenských orgánech.

II. Styk s cizinci

Projevem této negativní tendence je i snaha ukládat ve vnitropodnikových směrnících a předpisech pracovníkům různé povinnosti a omezení, které nejenže nemají nic společného s výkonem práce, ale pro které dokonce není opora ani v žádném zákoně nebo jiném obecně závazném právním předpise.

V mnoha organizacích byla např. provedena vnitropodniková regulace tzv. zahraničních styků pracovníků, která zpravidla zahrnuje i ustanovení o soukromém styku pracovníků s cizinci, čímž se rozumí jak soukromé cesty do zahraničí, tak i soukromé styky s cizinci na území republiky. V takových interních předpisech se obvykle stanoví, že k soukromým cestám do nesocialistických států a do Jugoslávie si musí pracovníci vyžádat doporučení své zaměstnavatelské organizace. Vedoucí organizace doporučí cestu jen těm pracovníkům, kteří mají předpoklady pro důstojnou reprezentaci v zahraničí. Zahraničním stykem se pak rozumí styk s každou osobou, která buď čs. občanství nemá, nebo je sice má, avšak trvale žije nebo se protiprávně zdržuje v cizině; může tedy jít třeba o nejbližší příbuzné pracovníka.

Řívejší interní předpisy tohoto druhu ukládaly zvláštní služební povinnosti zpravidla jen pracovníkům pověřeným stykem s cizinci a pracovníkům, kteří znali skutečnosti chráněné jako státní tajemství. Tito pracovníci měli povinnost neprodleně informovat tzv. útvar obrany organizace o soukromých stycích s cizinci z nesocialistických zemí a Jugoslávie a o pozoruhodných poznátcích předložit zvláštní zprávu. Od ostatních pracovníků se sice požadovalo prakticky totéž, nikoliv však v rámci služební, nýbrž jen obecné občanské povinnosti.

Interní předpisy z období tzv. normalizace však jdou mnohem dále a snaží se takové povinnosti konstruovat jako povinnosti pracovněprávní, které se vztahují na všechny zaměstnance. Přitom jdou až tak daleko, že požadují, aby si pracovníci i k soukromému styku na území ČSSR s cizinci z nesocialistických zemí a Jugoslávie předem vyžadovali souhlas vedoucího organizace. V žádosti se musí dotyčný zavázat, že po ukončení soukromého styku s cizincem předloží organizaci záznam o průběhu tohoto styku. Rozhodnutí o kladném vyřízení žádosti předá organizace pracovníkovi a jeho kopii založí do kádrových materiálů pracovníka.

Tyto úpravy jdou mnohem dál než zákon č. 102/71 Sb. o ochraně státního tajemství, který vymezuje předmět státního tajemství a stanoví požadavky na osoby, jež se s ním mohou seznamovat: v organizacích musí být tyto osoby konkrétně určeny. Takovým osobám je dovoleno navázat soukromý styk s organizací cizího státu, mezinárodní organizací nebo cizincem pouze se souhlasem vedoucího organizace nebo orgánu jím zmocněného. V ustanovení § 14 odst. 2 citovaného zákona se pak výslovně stanoví, že "došlo-li k navázání soukromého styku s organizací cizího státu, mezinárodní organizací nebo cizincem, aniž bylo možno vyžádat k němu předchozí souhlas, je určená osoba povinna tento styk dodatečně hlásit a k jeho případnému pokračování si vyžádat souhlas; dodatečně nehlásí určená osoba soukromý styk s cizí organizací nebo cizincem, k němuž došlo nahodile a jehož obsah je z hlediska ochrany státního tajemství zcela nezávadný."

Tato úprava je dostatečně jasná a oprávněná co do postupu i co do okruhu pracovníků, které zavazuje - žádný pracovník totiž nemůže být nucen, aby vykonával práci, při níž přichází do styku se státním tajemstvím, jestliže nechce být uvedeným zákonem způsobem omezen ve svých občanských právech.

Interní předpisy podniků a jiných organizací si však žádné meze nekladou, i když postup zákonodárce ve věcech státního - tedy nejzávažnějšího - tajemství by jim měl být vzorem: bez jakýchkoliv zábrán, v rozporu se zákonem, s logikou i požadavky skutečné účelnosti totiž formulují povinnost všech pracovníků žádat o předchozí souhlas k soukromému styku s cizincem a o každém takovém styku vedoucího organizace informovat.

III. Nezcizitelná práva

Čs. ústavní předpisy, zejména sama ústava a Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, zaručují občanům právo na svobodu projevu, které zahrnuje též svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu, bez ohledu na hranice, ať ústně, písemně nebo tiskem, prostřednictvím umění nebo jakýmikoli jinými prostředky podle vlastní volby; toto právo může být omezeno pouze zákonem, jestliže je to nutné zejména k ochraně národní bezpečnosti nebo veřejného pořádku nebo veřejného zdraví nebo morálky.

Už z toho je zřejmé, že vynucovaná omezování osobních či jiných kontaktů s osobami, které jsou považovány za cizince, jež není založeno na výslovném ustanovení zákona a dokonce ani není odůvodněno konkrétním veřejným zájmem, je naprosto neoprávněné. Absurditu této situace však ještě zdůrazňují další okolnosti.

Jestliže i v oblasti občanského práva platí zákonná zásada, že se nikdo nemůže plně vzdát práv, jež mohou v budoucnu teprve vzniknout, tím méně lze připustit, aby se pracovníci při uzavírání pracovní smlouvy platně vzdávali svých práv občanských a politických, která mezinárodní pakt ve své preambuli výslovně označuje jako práva nezcizitelná. Právě tak jako se nelze vzdát práva na život, na svobodu a na osobní bezpečnost, na svobodu myšlení, svědomí a náboženství atd., nelze se platně vzdát ani práva na svobodu projevu v tom rozsahu, jak bylo shora řečeno. Jestliže se tedy zaměstnavatelská organizace pokouší omezovat své pracovníky v jejich občanských a politických právech bez jakékoliv výslovné opory v zákoně, jedná protiprávně; nemůže se při tom odvolávat ani na pracovní smlouvu a z ní vyplývající povinnost pracovníka dodržovat pracovní kázeň, protože z pracovněprávního vztahu v takovém případě neplynou žádné povinnosti pro soukromý život.

Bohužel, proti uvedeným zjevně nezákonným vnitropodnikovým aktům až dosud nic nepodnikly ani odbory, jejichž předním úkolem je chránit zájmy a práva pracujících, ani prokuratura, která má plnit funkci strážce zákonitosti. Za takové situace se dají vnitropodnikové předpisy výberově použít proti kriticky smýšlejícím zaměstnancům. Povaha předpisů je totiž taková, že jejich dodržování u všech zaměstnanců se prakticky kontrolovat nedá. Ve vybraných případech je však s pomocí bezpečnostního aparátu taková kontrola docela dobře možná. I tu se tedy může prosadit nepřipustná diskriminace; nejen že v různých organizacích může být interní úprava odlišná, takže pracovníci jedné organizace mají "více" občanských a politických práv než pracovníci jiné organizace, ale faktickou cestou může být dosaženo i zásadních rozdílů mezi pracovníky jedné a téže organizace.

v helsinských dokumentech a jež jsou její podstatou a nejvyššími hodnotami, které lidstvo má a ke kterým dospělo. Jsou to základní lidská práva, která by měla platit pro každého lidského jednotlivce bez rozdílu.

Chartě 77 se nedá upřít, že dokázala podnítit diskusi o problémech v Československu a že přinejmenším urychlila zlepšování situace v oblastech, které byly předmětem její kritiky. Poukázala i některé problémy do té doby u nás téměř opomíjené, jako je např. ochrana životního prostředí a j.

Domnívám se, že po zhruba sedmi letech své existence se měla Charta 77 zrušit prohlášením, že splnila svoji roli a vyčerpala tak svoji funkční úlohu podnětu k narušení pasivity a lhostejnosti občanů.

Go Charta chtěla říci, již řekla, a spekulovat s tím, co je nebo není v polemikách plných sofgmat a úvah k ničemu nevedoucích - to se mi zdá zbytečné. Charta 77 byla opozicí, teď už je jen Vaší pozicí, dobrou pozicí prominentů, žijících ze zahraničních podpor, kteří občas uveřejní diskusi plnou novotvarů, pozic, nad- a mimopozic, ale o co jde? Vaše pozice chartistů-prominentů je jistá, dokud se neprohlásíte za opozici a dokud budete balancovat v mezích, které Vám nepsaným, jaksi ustáleným způsobem vymezily oficiální instituce. Šlápnout vedle, za tuto hranici, by pro Vás znamenalo přijít o poměrně klidnou pozici, kterou jste díky Chartě 77 získali.

Doufám, že tento dopis přispěje ke skutečné konstruktivní diskusi. Moje rozhodnutí ze dne 27.6.1986 o odvolání podpisu Charty 77 je definitivní a souhlasím s jeho zveřejněním i případným zveřejněním tohoto dopisu.

S pozdravem

Ladislav Cerman, dělník, Pospíšilova 249, 552 03 Česká Skalice

odesláno 14.7.1986 z Prahy

Charta 77/23/86 (Dopis Ladislavu Cermanovi)

Milý pane Germáne,

litujeme toho, že odvoláváte svůj podpis pod Chartu 77. Ve Vašich důvodech je jeden, pro nějž bychom Vám rádi odpověděli obsírněji: píšete, že chartisté-prominenti si chrání svou "jistou" pozici, že se nechtějí prohlásit za opozici a balancují v mezích, které jim nepsaným, ale ustáleným způsobem vymezily oficiální instituce, že se bojí jít za tuto hranici, protože by to pro ně znamenalo přijít o poměrně klidnou pozici, kterou "díky Chartě 77" získali. A k tomu všemu dodáváte, že chcete přispět ke skutečné konstruktivní diskusi.

Dovolte, abychom Vám položili otázku: O čem? O tom, že Charta 77 se měla zhruba po sedmi letech své existence zrušit prohlášením, že splnila svou roli, že vyčerpala svoji "funkční úlohu podnětu k narušení pasivity a lhostejnosti občanů"? O tom, že by se měla prohlásit za opozici, která by nerespektovala hranice, jež "několika desítkám privilegovaných chartistů-profesionálů" vymezila vláda?

To jsou teze, které nelze brát vážně. Charta se nemůže zrušit nějakým prohlášením, pokud trvá její úkol. A ten trvá, protože záleží v zákonném odporu vůči všemu, co platný zákon (právo) porušuje. Není pravda, že Charta 77 vyčerpala svou úlohu a není pravda, že její úloha záležela v tom, aby narušila pasivitu a lhostejnost občanů. Její poslání tkví hlouběji. Přečtete si ještě jednou dobře základní prohlášení Charty 77 z 1.1.1977. Od principu zákonného odporu nemůžeme ustoupit v žádném případě. Byl by to krok do tmy. Charta 77 by popřela samu sebe. A to i proto, že moc ji označila za útvar protispolečenský a protistátní. Poprávu? Jistě to nebudete tvrdit.

Píšete o několika desítkách privilegovaných chartistů-profesionálů a prominentů, kteří si žijí v klidu a z podpor ze zahraničí a tak zapoměli na původní ideály a cíle Charty 77. Jakpak byste asi sestavil jejich seznam? Jak by se Vám asi věci jevily, kdybyste začal uvažovat o konkrétních lidech, z nichž některé znáte dlouhá léta? Neměl byste to tak lehké, jak lehce píšete o anonymních "několika desítkách prominentů".

Zjistil byste, že nemají poměrně klidnou pozici "díky Chartě 77", nýbrž že Charta 77 existuje díky tomu, že desítky a desítky lidí vytrvale zápasí o její existenci. Některí jsou známější, někteří méně známí. Ale o všech platilo a platí, že Chartu 77 vyvzdorovali na státní moci nikoli svým "poměrně klidným životem", nýbrž právě naopak. Vy v nich chcete vidět jakousi brzdu, která zřejmě brání vzniku demokratické opozice (pravé opozice); tedy cosi jako zábu na prameni. Ve skutečnosti se zasloužili o to, že v Československu existuje (vůbec existuje) nezávislá tribuna, kterou znají statisíce lidí doma i za hranicemi, které si mnozí váží a kterou musí v jisté míře respektovat i státní moc. A jestliže je právě teď neposílá do vězení, pak jen proto, že ví, že má co dělat s lidmi, kteří jsou odhodláni jí veřejně oponovat i za tu cenu, že se ocitnou (případně znovu ocitnou) ve vězení.

I Vy jste ostatně napsal o Chartě i leccos dobrého. Ale vcelku ji hodnotíte příliš nízko. Nejste však sám. V opozici k ní je celý proud lidí, kteří kritizují Chartu 77 v duchu Vašich radikálních tezí. A nikoli teprve od včerejška. Náznaky a postoje těchto lidí jsou často zcela protichůdné, ale jedno je spojuje: tak či onak záporný postoj k Chartě 77. Vědí o něčem lepším. Dejme tomu, že vědí. Ale jsou jejich představy životné, mají smysl pro skutečnost, řídí se patočkovským, že pravda má nás a nikoli, že pravdu máme "my"?

Kladete důraz na to, že Chartě 77 se nepodařilo vytvořit co nejširší "platformu pro demokratickou diskusi". O něčem podobném se debatovalo už v létě 1977. A už tenkrát se ukázalo, že je to velmi komplikovaný úkol, který se bude řešit dlouhým vývojem. A že v podmínkách, v nichž Charta 77 musí existovat, se to nemůže podařit ani trochu uspokojivě, zvláště pokud jde o mimopražské, ale nejen pokud jde o ně. Důvody jsou prosté: záleží právě v tom, že chartisté nejsou političtí profesionálové, kteří si žijí (na rozdíl od ostatních občanů) v relativním klidu, nýbrž občané, jejichž "prominentní" angažovanost představuje ten nejostřejší sledovaný vlak. O tom víte něco sám z vlastní zkušenosti. Tím nechceme říci, že bijete na zcela fa-

lešnou strunu. Jen se nám nezdá být v pořádku Váš příspěvek; gesto, jímž se obracíte k Chartě zády. I Vy jste měl možnost - a máte ji stále - ovlivnovat podle svých sil to, co dělají mluvčí. (Pravda, mimopražští mají situaci stížnou, což ovšem není vina těch, kdož žijí v Praze.) Ale nesměl byste žít v představě, že někdo vymyslí a uvede v život víceméně dokonalý systém (organizaci) demokratické diskuse a vzájemné konzultace. A když se to nestalo, že chyba je v těch, kteří dělají to, co je povytčte nedokonalé. Problém, jehož se zde dotýkáme, není ostatně nový. Patří k politickému životu odjakživa.

Ve Vašich dopisech je jeden poměrně konkrétní bod. Píšete, že v poslední době se v prohlášeních Charty 77 objevily nedostatečně fundované úvahy na zahraniční politická témata že to vyvolalo značné znepokojení a narušilo důvěru k Chartě doma i v zahraničí. Ale co považujete za "fundované"? Mezi chartisty probíhá už několik let diskuse o poměru k mírovým hnutím a v souvislosti s tím o pojetí míru a svobody. Mezi těmi, kdož se na diskusi aktivně podílejí, existuje poměrně dalekosáhlá shoda o nedělitelnosti míru a svobody a o pozitivním významu helsinského procesu. Značně odlišná stanoviska zaujímá část exilů. Která stanoviska jsou "fundovaná" a která nikoliv? Jestliže diskusi sledujete (a zřejmě něco víte, když pronášíte tak kategorický soud), proč se k ní nevyjádříte věcněji?

Možná, že kdybyste to učinil (třeba i dodatečně), že by se našel způsob řešení otázek, které Vás zřejmě upřímně trápí. Snad byste si porozuměl s někým, kdo rozvíjí politickou aktivitu, jež tak či onak překračuje rámec Charty 77. V každém případě jsme přesvědčeni o tom, že bychom se spolu mohli a měli pokusit - a to bez jakékoli předpojatosti - o nový začátek.

V Praze 15. září 1986 Martin Palouš Anna Šabatová Jan Štern
mluvčí Charty 77 mluvčí Charty 77 mluvčí Charty 77

Redakce předkládá čtenářům diskusní příspěvek k ekonomickému dokumentu Charty 77 (viz Info o Ch 77 č.12 z r.1985). Uvítáme další diskusní příspěvky, které -pokud to jejich rozsah dovolí- uveřejníme.

Zdislav Šulc: Pro ekonomiku není samospráva jedinou alternativou

(K dokumentu Charty 77)

Dostal se mi do rukou dokument Charty 77 o ekonomické problematice. Je koncipován seriózně, bez přehnaných ambicí a s vědomím obtížnosti a složitosti této problematiky. Základní myšlenka, že ke gruntovnímu řešení nestačí dosavadní praxe "přístipkaření", ale že je nezbytná hlubší reforma základních, systémotvorných prvků, je jistě přijatelná nejen pro ekonomy "exkomunikované", ale i pro podstatnou část těch, kteří pracují v institucích oficiální struktury, i když ti to zatím nemohou přiznat veřejně.

Složitější to již bude zřejmě s názory na konkrétní podobu těchto nezbytných změn systémotvorných (a z toho nutně vyplývajících i regulativních) prvků. Je dobré, že dokument Charty to respektuje, netváří se, že zná recept na dokonalé řešení a podporuje především myšlenku na výměnu názorů o možných variantách reformních změn. Možnost svobodné výměny názorů - třebas i jen na stránkách odborného tisku - by mohla být prvním významným krokem k reformě samotné.

V jedné věci však dokument Charty vzbuzuje dojem, jakoby existovala jediná možná alternativa, a to tehdy, mluví-li o uplatnění demokracie v hospodářství. Za jediné možné zde vydává řešení na principu samosprávy. Cíní tak přesto, že již více než třicetileté experimentální ověřování této alternativy v Jugoslávii stále naléhavěji nabádá ke kritickému zhodnocení získaných zkušeností a nutí klást otázku, zda je to řešení adekvátní podmínkám moderní ekonomiky a zda neexistují ještě alternativy jiné. Vždyť v zemi, kde základním znakem ekonomického mechanismu je kombinace peněžně tržní ekonomiky s principem samosprávy, zaznamenáváme nejvyšší parametry inflace, nezaměstnanosti a zahraniční zadluženosti a - ve srovnání s předními evropskými kapitalistickými peněžně tržními ekonomikami - nejmenší schopnost vlády se s těmito fenomény vyrovnávat. Řešení, jež by mělo být prototypem lidovosti, zatím širokým lidovým vrstev přináší hlavně pokles životní úrovně.

Tyto skutečnosti jsou velmi vážným varováním. Myslím, že "jugoslávský experiment" plně potvrdil teoretickou analýzu, kterou jsem provedl ve své práci "Hospodářství a demokracie" (uveřejnění této kandidátské dizertace se připravovalo v roce 1968, známé události to však překazily). Pokusil jsem se v ní podat důkazy, že princip samosprávy neodpovídá podmínkám moderní industriální společnosti (zejména podmínkám velkovýroby) a že proto nemůže být bez vážných rizik v ekonomice uplatněn jako univerzální princip, ale nanejvýše jako doplňující prvek mimo oblast velkovýroby. Současně jsem se pokusil koncipovat jinou alternativu demokratického řešení těchto vztahů zejména pro podmínky velkovýroby.

Zdá se mi, že současné uvažování o možných reformách existujícího ekonomického mechanismu, podnětené zejména příchodem dynamické osobnosti M. Gorbačova do čela SSSR, činí tuto již téměř dvacet let starou analýzu aktuální, a to tím spíše, že i tehdy ji znalo vlastně jen pár lidí, před nimiž jsem svou dizertaci obhajoval (nedlouho poté jsem musel "obhajovat" životní úroveň své rodiny přechodem z teorie do "praxe" protektorování pneumatik).

Vznik velkopodniku (výrobní kooperace) představuje zcela novou kvalitu v historickém vývoji společenské dělby práce, neboť je mimo jiné spojen se vznikem dvou zcela nových fenoménů v ekonomice: s oddělením a osamostatněním výkonné a řídicí činnosti ve výrobě a se vznikem dvou vzájemně protikladných, konfliktních zájmových rovin v podniku - podniku jakožto ekonomické jednotky ("motorem" jeho pohybu je "výroba" zisku, příp. jeho maximalizace) a podnikem jako pracovním společenstvím ("motorem" jeho pohybu je zaměstnanost a maximalizace osobního důchodu při minimalizaci výkonů pracovníků podniku).

Skutečnost, že velkopodnik vznikl historicky jako kooperace kapitalistická, vedla k tomu, že se oba zmíněné fenomény jevíly pozorovatelným jako produkt soukromého vlastnictví výrobních prostředků. Za těchto okolností vystupuje oddělení výkonné a řídicí činnosti (univerzální remeslná výroba něco podobného nezná, pracovník zde "řídí" pouze své pracovní nástroje, teprve vznik kooperace na základě dělby a specializace práce si vynucuje i specializaci řídicí, tj. koordinační a dohlížecí činnosti nad větším počtem pracovníků - podrobně tento proces popsal už Marx v 1. dílu Kapitálu) jako moc kapitalisty-vlastníka nad dělníky v modrých či bílých límečcích. Dvojí zájmová rovina podniku je pak interpretována jako vykořisťování pracovní síly kapitalistou-vlastníkem.

Když však existující socialismus odstranil kapitalistu-vlastníka ze scény, stalo se brzo zřejmým že problém tím vyřešen nebyl. Manažer jmenovaný státem, který nastoupil na místo kapitalisty-vlastníka disponuje stejnou mocí manipulovat dělníky v modrých i bílých límečcích, neboť charakter práce, zejména pak oddělení výkonné a řídicí činnosti jako jeden z jeho nejvýznamnějších rysů, se nezměnil. Nezmizela ani dvojí a konfliktní zájmová rovina podniku; mzda jakožto důchod výkonných pracovníků dále konkuruje zisku, neboť tvoří podstatnou část nákladů výroby, takže vyšší mzda znamená nižší zisk (nebo vyšší ceny) a naopak. Iluze, že vše vyřeší odstranění zlého démona kapitalistického vlastníka, která se zřejmě zrodila v krutých dobách prvotní akumulace a determinovala uvazování mnohých socialistů až do dnešních dnů, se rozplynula. Otevřená však zůstala otázka, jak trvajícím problémem v nekapitalistické (socialistické) ekonomice řešit.

Existují v zásadě čtyři možná řešení (modely), z nichž dvě již mají za sebou dlouholetou praxi, kdežto o dvou dalších možno zatím hovořit jako o teoretických hypotézách. Podrobně jsem tyto modely analyzoval ve zmíněné práci a zde podávám jen jejich stručnou charakteristiku.

1. Technokraticko-byrokratický model. Jeho základním znakem je kombinace centrálně přidělového ekonomického mechanismu založeném na ukazatelovém plánu rezeptelem (z centra do podniků, s institucí manažera (či spíše jakousi syntézou technokrata s byrokratem) jmenovaného státem. Toto řešení vychází výslovně či implicitně z předpokladu, že centrální prostřednictvím rozepisovaných úkolů plně vyjadřuje jak potřeby technologické a organizační koordinace výroby (v marxistické terminologii potřeby pracovního procesu), tak i celospolečenské a individuální zájmy (tj. potřeby koordinace hodnototvorného procesu). Funkce řízení (manažer) je tu proto výlučně technokraticko-organizační. V takto pojetém modelu neexistuje demokracie ve výrobě a ten proto nepočítá s institucemi, které by tuto roli měly plnit. Pokud takové instituce zminula "dědi", pak zcela mění jejich funkci: z odborů se stávají "převodové páky", které "mobilizují" výkonné pracovníky pro plnění plánu (tzv. socialistické soutěžení, výrobní porady atp.).

Realita života plná zájmových konfliktů ovšem nutí tento "čistý" model více či méně korigovat (např. instituce rozhodčího řízení v ČSSR). Tyto korekce umožňují však řešit zpravidla jen konflikty jednotlivců či malých kolektivů (pracovních skupin). Pokud však poruchy či nedostatky ve fungování centrálně přidělového ekonomického mechanismu produkují podmínky pro vznik širších sociálních konfliktů, neexistence institucí pro jejich signalizaci a řešení vede k sociálním výbuchům (Polsko 1956 a 1980, Maďarsko 1956, ČSSR 1968 atp.).

Téměř sedmdesátiletá zkušenost technokraticko-byrokratického modelu nepřinesla uspokojivé řešení problému demokracie v hospodářství.

2. Samosprávný model. Tento model, jak jej reprezentuje zejména již více než třicetiletá zkušenost Jugoslávie, je teoretickou i praktickou reakcí na negativní zkušenost předchozího modelu. Vychází z přesvědčení, že základní příčinou neúspěchu technokraticko-byrokratického modelu je, že roli, kterou v kapitalistické ekonomice plnil kapitalista-vlastník, zde převzal stát a jeho byrokracie. Klíčem k řešení je proto "deetatizace" společnosti. V ekonomické oblasti to znamená přechod k regulovanému peněžnímu tržnímu mechanismu kombinaci s principem samosprávy jako univerzálním principem řízení společnosti. Na úrovni podniků to znamená, že manažer se stává úředníkem volených orgánů samosprávy.

Problém oddělení řídicí a výkonné činnosti a z ní vyplývající konfliktnost dvou zájmových skupin podniku, objektivně daný charakterem dělby práce v industriálním světě, je zde "překonáván" organizačně, formálním sloučením institucí obou zájmových rovin podniku do jediného orgánu - samosprávy. Problém však trvá dále: mzda, tento hlavní aspekt zájmové roviny podniku jako pracovního společenství, nadále konkuruje zisku; tomuto hlavnímu aspektu zájmové roviny podniku jako ekonomické jednotky. Tento konflikt se nyní odehrává uvnitř jediného orgánu - samosprávy, a jeho důsledkem je hegemonie jedné zájmové roviny nad druhou.

Jugoslávská zkušenost potvrzuje, že zpravidla vítězí podnik jakožto pracovní společenství. Podnikatelský zájem ustupuje sociálnímu. Je to ovšem Pyrrhovo vítězství, neboť okamžitý zisk pracovního kolektivu z vyšší mzdy je více než eliminován inflační spirálou v celé ekonomice, jejíž jednotlivé články při potlačení podnikatelského zájmového aspektu ztrácejí svou konkurenční schopnost a jako ekonomické jednotky více či méně degenerují. Přičteme-li k tomu i fakt, že uplatnění principu samosprávy v celospolečenském měřítku podstatně oslabilo centrální regulativní autoritu (dlouhodobý trend ve vyspělých kapitalistických peněžně tržních ekonomikách je právě opačný, vedl v posledních desetiletích k posilování této autority v měřítku státním, ale i nadstátním), pak nebezpečný vývoj jugoslávské ekonomiky nemůže překvapovat.

Nejde však jen o negativní ekonomická. Problematický je i sám demokratický aspekt samosprávného řešení. Skutečná samospráva je realizovatelná pouze tam, kde je technicky uskutečnitelná primá demokracie, tedy v nevelkých společenských skupinách. To však jistě neplatí pro moderní velkopodnik, kde je možno budovat samosprávné orgány jen na principu nepřímé, zastupitelské demokracie. A to už je objektivní základna pro vznik nových aparátů, neformálních mocenských skupin (lobby), jak je známe i odjinud, a tedy i pro vznik a byrokratickou vládu jiných byrokratických struktur.

Zdá se, že je to už dost důvodů (bylo by možno uvést další) k pochybnostem o vhodnosti samosprávy jako univerzálního principu pro industriální společnost, zvláště pak pro její ekonomiku, kde její aplikace může mít svou raison d'être snad pouze ve sféře menších podniků.

3. Demokratický model. Nazval jsem takto řešení, které nezastírá, ale plně respektuje fakt oddělení výkonné a řídicí činnosti s jeho mocenskými důsledky i s tím související dvojí zájmovou rovinnou podniku. Vychází ze známého sociologického poznatku, že moc (síla) může být vyvážena pouze jinou mocí (silou).

Prvním předpokladem fungování takového modelu je takové institucionální uspořádání podniku, které nezakrývá, ale naopak umožňuje permanentní manifestaci (vyjevování) obou zájmových rovin podniku. Pokud jde o první (podnik jako ekonomická jednotka), je dána systémtvornými prvky ekonomického mechanismu, které determinují základní stereotypy chování podniku (podrobně jsem tuto otázku analyzoval ve své práci "Stát a ekonomika"), a je personifikována institucí manažera. Předpokládáme přitom, že v demokratickém modelu fungují podniky v podmínkách plánovitě regulovaného peněžně tržního mechanismu. Pokud jde o druhou zájmovou skupinu (podnik jako pracovní společenství), je dána postavením výkoných pracovníků (dělníků v modrých i bílých límečcích), pro něž je práce v podniku hlavním zdrojem jejich osobních důchodů a jejich prostřednictvím (případně i přímo) též zdrojem osobní seberealizace. Ta je personifikována institucí zájmových organizací těchto pracovníků (především odbory).

Maximalizace cílů obou zájmových skupin je objektivně konfliktní: v peněžně tržním mechanismu růst mezd bezprostředně omezuje růst zisku a naopak, i když zde již ne tak jednoznačně (za určitých okolností je možný růst zisku při rostoucích mzdách). Tato konfliktnost však neznamená, že nelze nalézt takovou relaci zájmových rovin, při níž dlouhodobě dochází jak k růstu zisku, tak i mezd (pro zjednodušení zde neuvažujeme další aspekty těchto zájmových rovin vyjádřené celkovými podmínkami práce), že tedy existuje určitý bod rovnováhy mezi nimi.

Celý problém demokratického modelu spočívá v tom, nalézt takový mechanismus (institucionální uspořádání), které umožní permanentní vyhledávání a konstituování této rovnováhy. K tomu je třeba vyřešit tyto problémy:

a) Uspořádat dispoziční právo celospolečenským vlastnictvím takovým způsobem, aby centrální regulace ekonomiky nevedla k degradaci podniku na převážně výkoný článek centrálního plánu, kdy jeho iniciativní podnikatelská aktivita nabývá deformované podoby "hry o parametry" a nucené či chtěné substituce usilující o minimalizaci úsilí při tvorbě podnikového důchodu, ale umožnila jeho samostatné rozhodování o běžné výrobě i dlouhodobě rozvoji. Naznačil jsem takové řešení již ve své kandidátské dizertaci a podrobně rozvedl ve třetím dílu práce "Stát a ekonomika". Základním řešením je koncepce "Fondu národního jmění" jako samostatné instituce (podřízené parlamentu), oddělené od státního rozpočtu, který každý podnik vybavuje základním jméním a stanoví zákonná pravidla, v jejichž rámci výrobně hospodářské jednotky podnikají (tj. samostatně rozhodují o běžné výrobě i o svém budoucím rozvoji) a veškeré náklady tohoto podnikání, včetně placení daní, hradí z tržeb za prodané zboží a služby; každoročně zveřejňované bilance slouží správě Fondu jako základní východisko pro posuzování hospodaření podniku a pro případné zásahy (např. vynucená správa při zhrzení základního jmění, kroky k výměně ředitele, pomoc podniku při zvládnutí náročného technického rozvoje atp.).

b) Vyřešit problém pověřování podnikatelskou funkcí. Z kritiky předchozích dvou modelů vyplývá, že pro demokratický model nepripadá v úvahu ani jmenování manažera státem, ani kolektivní samosprávný orgán jako vykonavatel této funkce. Za adekvátní temuto modelu považují kombinaci konkursu, který má předem zaručit předpoklad vysoké kvalifikace kandidátů ucházejících se o toto pověření, s volbou skutečného pracovního kolektivu na neomezenou dobu, neboť základem úspěšného podnikání je jeho dlouhodobá koncepce. Zákonná pravidla stanoví podmínky a procedurální postup konkursu a voleb by přitom měla taxativně stanovit situace, za kterých může být pověření podnikatelskou funkcí zrušeno (např. prokázaná neúspěšnost výkonu této funkce, prokázaná trestná činnost atp.). Při zachování principu demokratičnosti v pověřování podnikatelskou funkcí se tak zabezpečuje samostatnost a nezávislost manažera při vyjadřování zájmů podniku jakožto ekonomické jednotky, neboť do praktického výkonu této funkce již žádný další podnikový orgán přímo nezasahuje. Vliv státu je zabezpečen jeho rozhodující rolí při formulování a schvalování (v parlamentě) obecných zákonných pravidel stanovících nezbytné náležitosti, jež přitom musí být splněny, má-li pověření nabýt platnosti.

c) Zákonem formulovat postavení odborů a případně i jiných organizací vyjadřujících zájmovou rovinu podniku jakožto pracovního společenství a vytvářející reálnou protiváhu podnikatelské funkci manažera. K mechanismu utváření rovnováhy mezi těmito dvěma zájmovými rovinami podniku by měly patřit zejména:

¶ kolektivní smlouvy (zpravidla na víceleté období), v nichž -v rámci platného pracovního zákonodárství- bude vzájemnou dohodou stanoveny kvalifikační a mzdové tarify i ostatní pracovní podmínky;

¶ právo odborové organizace na stávkou jako krajní prostředek prosazování zájmů kolektivu pracovníků podniku, přičemž zákon by měl přesně vymezit pravidla vyhlášení, průběhu a ukončení stávky;

¶ právo vlády zakázat stávkou, pokud souhrn požadavků překračuje průměrný růst produktivity práce v národním hospodářství, případně v odvětví. Překročení této hranice by mohl posuzovat arbitrážní orgán složený ze zástupců vlády, vedení podniků a odborů na základě údajů vykazovaných podle předem zákonně vymezené metodiky.

4. Pro úplnost bych měl ještě zaznamenat čtvrtý možný model - manažerský. Jde o kombinaci regulovaného peněžně tržního mechanismu s manažery jmenovanými státem, přičemž respektování zájmové roviny podniku jakožto pracovního společenství má být dosaženo přímo samotným managementem aplikací sociologie a psychologie v řízení (tzv. human relations). Tento model však spíše představuje teoretickou kuriozitu než nadějně řešení.

Pravda, hlubší reforma ekonomického mechanismu není zatím v zemích existujícího socialismu na pořadu dne (to, co se děje v SSSR po nástupu M. Gorbačova, zatím nepřekračuje meze tradičního "ukazatelového mechanismu"). To by však nemělo bránit zvažování různých alternativ řešení demokracie v hospodářství pro případ že by se jednou v budoucnu stala potřeba takového řešení aktuální.
Duben 1986.

Sdělení Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, čs. ligy pro lidská práva, člena Mezinárodní federace pro lidská práva FIDH

Všechna sdělení VONS jsou zasílána Federálnímu shromáždění ČSSR. Jména a adresy členů VONS byly publikovány ve sděleních č. 492 a 531.

Sdělení č. 546 (Hlavní líčení v trestní věci proti Heřmanu Chromému)

Dne 8.7.1986 probíhalo u krajského soudu v Praze, jehož senátu předsedala JUDr. Hana Fučíková, hlavní líčení v trestní věci proti signatáři Charty 77, 39 letému úředníkovi mělnické elektrárny Heřmanu Chromému, který je obžalobou krajského prokurátora stíhán pro trestný čin podvracení republiky podle § 98 odst. 1 trestního zákona (viz naše sdělení č. 514, 515, 534 a 538). Tohoto trestného činu se podle obžaloby měl dopustit pouze tím, že půjčoval nezávislou literaturu svým spolupracovníkům v elektrárně a pronášel před nimi výroky proti stávajícímu společenskému a státnímu zřízení. Je mu také kladeno za vinu, že napsal dopis Vasilu Bilakovi, který zveřejnil informace o Chartě 77 č. 12 z roku 1985, a fejeton o paní Simečkové. Během prvního dne hlavního líčení vystoupilo osm svědků - všichni jsou spolupracovníci H. Chromého - a někteří skutečně dospědli, že jim půjčoval časopis Svědectví, knihu Josefa Frolíka Spion vypoovídá, informace o Chartě 77 a své vlastní literární práce. Šlo přitom o ojedinělé výpovědi, mnozí svědci vypovídali odlišně než v pří-

právním řízení před vyšetřovateli Státní bezpečnosti. Jedna svědkyně sebrala u soudu odvahu a po pravdě vypověděla, že byla podrobena hrubému nátlaku vyšetřovatele, a proto uvedla nepravdivé okolnosti v neprospěch Heřmana Chromého. Soud její vysvětlení zaprotokoloval jen částečně. Poznámka předsedkyně senátu, že je otázka, zda právě pod nátlakem se nevypovídá pravda, nebyla zaprotokolována vůbec, ačkoliv je zajímavou úzkou otázkou, jak současný čs. soudce pozitivně hodnotí útrpné právo. Z výpovědí svědků vyplynulo, že vyšetřovatelé Státní bezpečnosti kpt. Daniel Bezuch a kpt. Jan Predajnos a vyšetřovatel Hrubý vzbudili v mělnické elektrárně rozruch a obavy už hromadným povoláním ke svědeckým výslechům, dále, že svědky vyslyšeli mnoho hodin - více než osm - bez jakékoliv přestávky na jídlo, že jim hrozili, že si je tam nechají. Podle čs. trestního řádu mají přitom výpovědi učiněné před vyšetřovatelem v přípravném řízení, značný význam. V hlavním líčení v trestní věci proti H. Chromému se tento význam ještě nezákonným způsobem zvýšil, když soud u některých svědků přímo vycházel z jejich výpovědí učiněné v přípravném řízení a netrval na nové výpovědi a na případném zjišťování důvodů rozporů mezi oběma výpověďmi, tak jak mu ukládá zákon.

Hlavní líčení probíhalo v atmosféře strachu. Heřmanu Chromému bylo vytýkáno, že poslouchal Hlas Ameriky; soud zkoumal, zda při svých kritických výhradách vůči čs. skutečností byl dostatečně kritický i k jevům na Západě (ukázalo se, že Heřman Chromý i tuto kritiku vyslovoval, zdá se však, že to v očích soudu nesnižuje jeho vinu). Zaujatost soudu je možno demonstrovat na výrocih přisedícího. Podle jednoho svědka Heřman Chromý řekl, že by bylo možná dobře, kdyby v Československu byla opozice. Přisedící se svědka zeptal, zda Heřman Chromý opozici sám připravoval a zda by taková opozice nemohla být, v extrémním případě, i teroristická organizace. Rovněž souvislost celé trestní věci s Chartou 77 je zřejmá. Hlavní líčení začalo tím, že soud kladl otázky, zda H. Chromý je signatář Charty 77, kdy a kde prohlášení Charty podepsal, zda jeho údajná trestná činnost s Chartou nesouvisí, zda nedostal od Charty nějaké úkoly.

Při svém výslechu H. Chromý prohlásil, že se necítí vinen ve smyslu obžaloby a bod po bodu zdůvodnil, proč.

Během hlavního líčení soud hrubě porušoval zásady procesního práva. I v Československu je uzákoněno, že svědek má vypovídat jen o tom, co viděl, slyšel, popřípadě jinak smyslově vnímal, a že hodnocení skutečností svědkem vnímaných přísluší soudu. Přesto však v tomto hlavním líčení svědci vypovídali o svých dojmech. Tak např. svědkyně Marešová tvrdila s rozhodností, že výroky, které pronášel Heřman Chromý, byly protisocialistické. I když byla obhájcem několikrát vyzvána, aby uvedla aspoň jediný takový výrok Heřmana Chromého, neuvěděla žádný s tím, že si na něj nepamatuje, ale že rozhodně šlo o protisocialistické výroky. Přitom v protokole o výpovědi v přípravném řízení rovněž není žádný takový výrok zaznamenán, už tam totiž vypovídá, že si konkrétní výroky nepamatuje. Svědek Heřma zase uvedl, že názory H. Chromého byly protisocialistické, tendenci až nepřátelské. Na dotaz obhájce, zda může uvést nějaký názor, který slyšel od H. Chromého a s nímž by zároveň nesouhlasil, odpověděl svědek záporně. Odpovědnost za to, že svědci takto tendenčně Heřmana Chromého hodnotili, má předsedkyně senátu a prokurátorka, která má být i během hlavního líčení garantem zákonitosti a má dozírat na to, aby se uplatňovaly všechny zákonné normy, včetně těch, které chrání obžalovaného. Během hlavního líčení se mnohokrát ukázalo, že zaujatá a neoprávněná svědectví byla výsledkem mnohahodinových výslechů Státní bezpečnosti v přípravném řízení. Ne všechny procesní vady, které Heřmana Chromého poškodily, byly však převzaty z přípravného řízení. Např. jeden z přisedících chtěl po dvou svědcih, aby soudu podali ideový, ideologický profil Heřmana Chromého [jeho pracovní činnost měli přitom pominout]. Oba svědci to odmítli. Proti tomuto postupu přisedícího, který buď nezná zásady procesního práva anebo je svévolně porušuje, předsedkyně senátu nezasáhla; a ani prokurátorka ani obhájce nevznegli námitky.

Při tomto hlavním líčení se také projednávají skutečnosti, jejichž zařazení do obžaloby a tím i do důkazního řízení hlavního líčení je těžko uveritelné. Jednou z nich je to, že prý Heřman Chromý provokativně odešel z podnikového školení tzv. civilní obrany. Nakonec se prokázalo, že školení probíhalo v pracovní době, ale účastníkům nebyla hrazena ušlá mzda. A tato skutečnost má být jedním z důvodů, proč má být Heřman Chromý odsouzen pro tzv. podvracení republiky k trestu od jednoho roku do pěti let vězení!

I v této trestní věci projevila soud snahu po kriminalizaci případu. Předsedkyně senátu se svědků vyptávala, zda něco vědí o činnosti H. Chromého, za niž byl jako za výtržnictví stíhán (šlo o umělecké pásmo o Franku Zappovi), i když jí bylo známo, že toto trestní stíhání bylo pravomocně ukončeno osvobozujícím rozsudkem okresního soudu v Plzni.

Soud odročil hlavní líčení na neurčito. Jedním z důvodů je to, že na návrh obžaloby má být slyšen jako svědek Jan Dus, který je ve vazbě a kterému podle posledních zpráv bylo obvinění rovněž rozšířeno o trestný čin podvracení republiky. Pokud jde o text, který Jan Dus označil jako fabrikát s tím, že mu byl podstrčen při domovní prohlídce, nebylo soudními znalci prokázáno, že by byl psán na jakémkoliv ze strojů, jichž užíval anebo v zaměstnání mohl užívat Heřman Chromý. Rovněž znalce v oboru lingvistiky nepotvrdila autorství Heřmana Chromého. V dokazování se má ještě pokračovat.

Případ Heřmana Chromého vzbuzuje pozornost zvláště mezi mladými lidmi, kteří se účastní nezávislých kulturních aktivit. V Československu bylo posláno již několik petic v jeho prospěch. Jedna z nich, kterou podepsalo 108 občanů z Východočeského kraje a z Moravy, byla i se všemi podpisy zabavena dne 4.7.1) (ú signatáři Charty 77 Zdenku Ingroví z Pardubic při jeho zadržení v Praze.

Její další solidarizační akce v Československu i v zahraničí mohou Heřmanu Chromému aspon částečně ulehčit jeho těžkou situaci a mohou pomoci jeho rodině. Mohou také narušit atmosféru strachu, v níž se celá trestní věc projednává. Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných zastává názor, že málokdy je v případech, jimiž se zabýváme, tak zřejmé, že je zneužito zákona pro postih člověka, který je znám svými nezávislými postoji a uměleckou činností.

12.7.1986

Sdělení č.547 (Trestní věc Pavla Záleského vrácena k došetření)

Jak jsme již oznámili (viz naše sdělení č.520), je v souvislosti s případem samizdatu moravských katolíků trestně stíhán Pavel Záleský z Otrokovic; pro nesrovnalosti ve svých svědeckých výpovědích byl obviněn a nyní i obžalován okresním prokurátorem, že se dopustil trestného činu křivé výpovědi podle § 175 odstavce 1 a,b trestního zákona. Nyní došla zpráva, že v minulých dnech okresní soud v Gottwaldově nepřijal obžalobu a věc vrátil prokurátorovi k došetření. Pavel Záleský je stíhán na svobodě; hrozí mu trest do tří let odnětí svobody.

15.7.1986

Sdělení č.548 (Seznámení s výsledky vyšetřování v tr.věci proti J.Němcovi a P.Dudrovi)

V trestní věci proti Jaromíru Němcovi a ing.Pavlu Dudrovi z Gottwaldova, kteří jsou stíháni -nyní již na svobodě- pro trestný čin pobuřování podle § 100 odstavce 1 a, 3 a trestního zákona, proběhlo ve dnech 30.6. až 2.7.1986 seznámení s výsledky vyšetřování. Při seznámení byly předloženy výpovědi téměř osmdesáti svědků - tak rozsáhlé bylo vyšetřování případu, který vloni na podzim otevřela Státní bezpečnost jako trestní věc v rámci represí proti moravským a zvláště gottwaldovským katolíkům. Trestní stíhání třetí obviněné v této trestní věci, Jiriny Bedeřové bylo usnesením vyšetřovatele zastaveno. Budou-li Jaromír Němec a Pavel Dudr postaveni před soud, hrozí jim trest odnětí svobody od jednoho roku do pěti let.

15.7.1986

Sdělení č.549 (Brutální zacházení se Zdenkem Ingrem)

Dne 4.7.1986 ve 14 hodin byl zadržen signatář Charty 77 Zdeněk Ingr z Pardubic, osvětlovač Východočeského divadla. Zadrželi ho dva příslušníci Státní bezpečnosti v domě číslo 8 v Anglické ulici v Praze na Vinohradech, kde bydlí rodina Anny Šabatové a Petra Uhla, kteří byli onoho dne střeženi Státní bezpečností. Zdenku Ingroví provedli příslušníci Stb na místě nezákonnou osobní prohlídku; mezi odebranými písemnostmi byla především petice adresovaná nejvyšším ústavním a justičním orgánům za Heřmana Chromého, který je v těchto dnech souzen krajským soudem v Praze za údajné podvracení republiky, i se 108 podpisy občanů Východočeského kraje a Moravy, kteří žádají jeho propuštění na svobodu; fotokopie petice byly odeslány adresátům již dříve. Zdenku Ingroví byl odebrán dále překlad článku z londýnského časopisu East European Reporter, původně publikovaný v budapeštském samizdatovém časopise Hirmondó, jehož autor je Gyula Dénes a který se zabývá problematikou postavení maďarské menšiny na Slovensku. Třetí písemností, zabavenou Zdenku Ingroví, byly odpovědi na anketu mluvčích Charty 77 o oblíbenosti dokumentů a možnostech zlepšení práce Charty 77. Zdeněk Ingr byl asi dvě hodiny zadržován a vyslýchán pracovníky Stb v místnostech Veřejné bezpečnosti na náměstí Míru na Vinohradech a poté byl protiprávně autem eskortován do Hradce Králové. Eskortu prováděli hradečtí příslušníci Státní bezpečnosti. Zdenku Ingroví bez jakéhokoliv zákonného podkladu nasadili pouta. Během cesty vozem ho hrubě uráželi, tykali mu, přičemž urážky přešly i do vyhrožování násilím, ba dokonce smrtí. Tak např. uváděli, že eskortovaný smrdí a že ho asi budou muset hodit do vody. Dále naznačovali, že by ho mohli za jízdy vyhodit sputaného z auta. Jména příslušníků Stb, kteří se dopustili tohoto nezákonného jednání, se nepodařilo zjistit; v Hradci Králové vyslýchal Zdenka Ingra npor. Jaroslav Trefelík. V pozdních večerních hodinách byl Zdeněk Ingr znovu eskortován, tentokrát do Jaroměře, kde mu byly odebrány veškeré věci včetně satstva a kde v jakési cele (nikoliv v řádně fungující cele předběžného zadržení) byl nucen trávit celou noc beze spánku. Příslušníci VB, konající dozor, ho totiž nutili, aby v cele celou noc chodil. Ráno byl propuštěn na svobodu.

K vyhrožování těžkou újmou na zdraví resp. smrtí došlo za situace, kdy to mohlo vzbudit důvodné obavy. Nejen proto, že např. v sousedním Polsku byl předloni právě na silnici příslušníky polské Státní bezpečnosti bestiálně zavražden kněz Jerzy Popiełuszko. Obavy mohly pramenit i z toho, že v letech 1978-81, jak je všeobecně známo, se řada čs. občanů (část z nich se potom z Československa vystěhovala) stala obětí násilí a policejní brutality, které byly právem považovány za určitou teroristickou tendenci, jež se uskutečňovala přinejmenším s vědomím nejvyšších stranických a státních orgánů.

I přes jisté oživení nezákonné aktivity Státní bezpečnosti proti Chartě 77 a dalším nezávislým hnutím a iniciativám, k němuž došlo v poslední době, se domníváme, že popsané jednání příslušníků Státní bezpečnosti (zvláště kralovohradecké) je výstředkem, který neznamena návrat k brutálním až teroristickým metodám let 1978 až 1981. A proto doufáme, že původci trestného jednání, jehož obětí byl 4.7.1986 Zdeněk Ingr, budou vypátráni a potrestáni.

25.7.1986

Sdělení č.550 (Rozsudek nad Heřmanem Chromým)

Ve dnech 23. a 25.července 1986 pokračovalo hlavní líčení v trestní věci proti Heřmanu Chromému. Bylo vyslechnuto ještě několik svědků, z nichž jeden (svědek Charvát) svoji výpověď z přípravného řízení odvolal s vysvětlením, že vypovídal pod nátlakem, aniž by byl respektován jeho špatný zdravotní stav. V rámci důkazního řízení byly dále konstatovány listinné důkazy. Při čtení básnické sbírky Heřmana Chromého Veřejné úrazy byla vyloučena veřejnost pro údajnou mravní závadnost básní. V závěrečné řeči prokurátor JUDr.Ladislav Šemerád bez přihlídnutí k celému průběhu jednání v podstatě zopakoval obsah obžaloby. Znovu tedy promluvil o tom, že Heřman Chromý během posledních tří let půjčoval svým spolupracovníkům takzvanou nepřátelskou literaturu (Svědectví, Infoch, Frolík; Špion vypovídá) a vyslovoval se kriticky k různým běžným jevům ve svém okolí, což prokurátor kvalifikoval jako útok na "sociálně socialistické společenské a státní zřízení republiky a na její spojenecké vztahy k SSSR". Poté JUDr.Šemerád navrhl, aby byl obžalovanému vyměřen trest mírně nad polovinou trestní sazby.

Obhájce obžalovaného upozornil na to, že v písemném znění obžaloby došlo k pochybení tak závažnému, že zakládá důvod k zastavení trestního stíhání podle § 11 odst. 1 písm.f trestního řádu (ne bis in idem). Obžaloba totiž H.Chromého vinila mj.z účasti na pásmu o Franku Zappovi, ačkoli v okrese Plzeň v r.1985 vynesl v této kauze osvobozující rozsudek. Pro případ, že by soud nepřihlédl k tomuto návrhu, rozebral advokát obžalobu bod po bodu jakožto nedůvodnou a navrhl, aby jeho klient byl zproštěn viny a propuštěn z vazby.

Obžalovaný ve své závěrečné řeči znovu zdůvodnil, že jeho motivy nebyly protisociálně socialistické, ba právě naopak, že byl veden snahou o nápravu ve věcech, které kritizoval. Svou činnost považuje za svobodnou uměleckou tvorbu a přirozený zájem o společenské dění.

Heřman Chromý byl odsouzen ke dvěma letům odnětí svobody do I.nápravně výchovné skupiny. Prokurátor ani obviněný se k rozsudku bezprostředně nevyjádřili. Dopis prezidentovi republiky, jehož autorství Heřman Chromý důrazně popřel a který Jan Dus označuje za falsifikát, nebyl příčinou odsouzení Heřmana Chromého. Předsedkyně senátu JUDr.Hana Fučíková v odůvodnění rozsudku uvedla výslovně, že jeho autorství není dostatečně prokázáno.

25.7.1986

Pozn.red.: Později přišla zpráva, že se H.Chromý proti rozsudku odvolal. Odvolací řízení proběhne u nejvyššího soudu CSR pravděpodobně začátkem podzimu 1986.

Sdělení č.551 (Trestní stíhání Michala Mrtvého)

Dne 24.7.1986 byla vyšetřovatelem StB npor.Mročkem a orgány SNB npor.Štajgrem a kpt.Vavrošem provedena domovní prohlídka v bytě Michala Mrtvého v Olomouci, ul.Karla Vaníčka 42. Při prohlídce byl odnát rozmnožovací stroj, různé další prostředky k rozmnožování (blány, papír, barvy) a "tiskoviny závadného charakteru: Charta 77, náboženského charakteru" v protokole bližší nespecifikované ani co do množství ani co do obsahu. Ve věci exemplářích -ve 200 ks- byla odnata pouze studie Eriky Kadlecové "Oživení zájmu o náboženství".

Proti M.Mrtvému bylo zahájeno trestní stíhání pro údajný trestný čin puhořování podle § 100 odst.1 trestního zákona a byl vzat do vazby okresním prokurátorem v Olomouci JUDr.Jiřím Matijasevicem. Nachází se nyní ve věznicí ministerstva spravedlnosti v Olomouci.

Michal Mrtvý, nar. 19.6.1964, elektromechanik, je ženatý a má jedno dítě; jeho rodina bydlí na výše uvedené adrese. Trpí vážnou nevyléčitelnou chorobou.

Michal Mrtvý je aktivní katolík a zásah protio němu lze považovat za součást rozsáhlé kampaně proti náboženskému samizdatu, probíhající zvláště na Moravě.

9.8.1986

Sdělení č.552 (Obvinění Františka Adamíka překvalifikováno)

Dne 30.7.1986 překvalifikoval vyšetřovatel StB obvinění Františka Adamíka na tr.čin puhořování podle § 100 odst.1 trestního zákona. František Adamík, nar.17.4.1932, bytem Širava 21, Přerov, dělník, otec pěti dětí, byl 11.11.1986 obviněn z maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle § 178 trestního zákona za rozmnožování náboženské literatury v souvislosti s rozsáhlou akcí StB proti náboženskému samizdatu na Moravě (viz sdělení VONS č.491). František Adamík je trestně stíhán na svobodě.

9.8.1986

Sdělení č.553 (Odsouzení Márie Kotrisové)

Senát obvodního soudu Bratislava za předsednictví JUDr.Pavla Lešťáka odsoudil v hlavním líčení dne 10.6.1986 ing.Máriu Kotrisovou k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na deset měsíců. Uznal ji vinnou ve smyslu obžaloby podle § 112 a § 100, odst.1 písm.a trestního zákona za to, že korigovala slovenský překlad knihy Atentát (o atentátu na papeže Jana Pavla II) a zaslala jej do ciziny. (Viz naše sdělení č.525.) Rozsudek dosud nenabyl právní moci. Mária Kotrisová je ve stavu pokročilého těhotenství.

11.8.1986

Sdělení č.554 (Odvolací řízení s Jaroslavem Švestkou)

Senát nejvyššího soudu ČSR, náměstí Hrdinů 1300, Praha 4, bude za předsednictví JUDr.Pavla Jandy ve veřejném zasedání dne 28.8.1986 v 8,30 hod., v přízemí budovy, číslo dveří 31, projednávat odvolání Jaroslava Švestky proti rozsudku krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24.4.1986, jímž byl Jaroslav Švestka odsouzen ke dvěma rokům nepodmíněného trestu a ke třem rokům ochranného dohledu za údajné podvracení republiky podle § 98 odst.1 trestního zákona (viz naše sdělení 401, 518 a 535).

11.8.1986

Sdělení č.555 (Uvěznění funkcionářů Jazzové sekce)

Dne 2.září 1986 provedla Státní bezpečnost domovní prohlídky v bytech sedmi funkcionářů Jazzové sekce pražské pobočky Svazu hudebníků, prohlídku jejich pracovišť a prohlídku místnosti sekce. V průběhu této rozsáhlé policejní akce byli členové výboru Jazzové sekce Karel Srp, Josef Skalník, Tomáš Křivánek, Vladimír Kouril a Čestmír Hunát a dále pak pokladník sekce Milos Drda a jeho synovec Vlastimil Drda obviněni z trestného činu nedovoleného podnikání podle § 118 odst.1, 2 písm.a trestního zákona. Po dvou dnech předběžného zadržení uvalil prokurátor městské prokuratury v Praze na všech sedm vazbu.

Ve věci domovních prohlídek byli činní příslušníci SNB vyšetřovatel VB kpt.Viktor Špírk, mjr.Kopecký, kpt.Obdržálek, por.Cervený a další, povolení k prohlídkám dal prokurátor městské prokuratury JUDr.Monsdorf. V prostorách JS bylo zabaveno cca osm set knih a několik set časopisů, v zapečetěném přízemí domu zůstal další majetek Jazzové sekce. V čítárně JS byla zabavena i výstava kreseb skupiny Paprsky ing.Garina. Při domovních prohlídkách v bytech členů výboru sekce byly zabavovány materiály JS. Ve všech těchto případech byly zabaveny i všechny materiály, které by obvinění mohli použít pro svou obranu. Větší množství písemností JS bylo zabaveno při domovních prohlídkách v minulosti, a to právě před rokem, 2.září 1985, a také letos v polovině srpna u Věry Jirousové.

Jak známo (viz naše sdělení č.467 a 508), orgány státní moci vedou už několik let proti Jazzové sekci Svazu hudebníků, která sdružuje sedm tisíc mladých lidí, soustředěný útok, jehož cílem je dosáhnout ukončení jakékoliv činnosti sekce a jejího zrušení.

Proto ministerstvo vnitra ve dnech 19.7.1984, 22.10.1984 a 21.1.1985 vydalo rozhodnutí, směřující k rozpuštění Jazzové sekce a celého Svazu hudebníků (čímž byla postizena i další organizace mladých lidí, Sekce mladé hudby), a to na základě zákona č.126/68 Sb., který byl přijat jako přechodné opatření k potlačení tzv.krizových jevů po násilném zastavení demokratizačního vývoje v roce 1968 a jen pro pokleslost právní kultury nebyl v následujících letech zrušen. Svaz hudebníků se od 9.4.1986 domáhá žalobou na čs.stát, zastoupený ministerstvem vnitra ČSR, aby městský soud v Praze tato rozhodnutí zrušil. Zamítnutí žaloby nepovažuje Jazzová sekce za pravomocné.

Orgány státní moci se však s administrativním šikanováním nespokojily. Protože JS nejen pokračovala ve své činnosti, kterou z oblasti pořádání hudebních vystoupení přesunula spíše k produkci knižních publikací, pořádání výstav apod., ale protože dál rostl zájem mladých lidí o činnost v sekci i zájem veřejnosti v Československu i v zahraničí o nerovný zápas, který vede s čs.státem, bylo dne 26.7.1985 zahájeno trestní stíhání pro trestný čin porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky podle § 127 trestního zákona, a to nejprve ve věci, později, od 6.12.1985, byl z tohoto trestného činu obviněn předseda výboru Karel Srp a byl stíhán na svobodě. Kromě tohoto trestního stíhání a několika domovních prohlídek byli funkcionáři JS pokutováni národním výborem jednak za pokračování v činnosti, jednak za zřízení pomníčku ke 40.výročí založení OSN. Útoky proti JS se objevily i v tisku, konkrétně v Mladém světě, jehož redakci JS žalovala ve snaze dosáhnout tiskové opravy. Tento soudní spor není dosud ukončen.

Jazzová sekce se vždy ucházela o zájem veřejnosti a o solidaritu. Proto také Karel Srp a Čestmír Hunát odjeli v listopadu 1985 do Budapešti, kde se setkali s několika delegáty kulturního fóra, pořádaného v rámci procesu KBSE, a se západními novináři. Pro Jazzovou sekci a její zápas o legální existenci je rovněž důležitý fakt, že je řádným členem Mezinárodní jazzové federace při hudební radě UNESCO a koncem roku 1984 jí bylo potvrzeno členství, zatím do roku 1987. Jedním z mnoha argumentů, podporujících názor, že působení JS není protiprávní, je i to, že jako člen IJF je schopna samostatné právní existence. JS má styky i s britským mírovým hnutím CND a END.

Původní obvinění pro hospodářský trestný čin s poměrně nízkou trestní sazbou (do dvou let odnětí svobody) bylo neudržitelné, neboť Karel Srp nebyl a není "odpovědný hospodářský pracovník", což ke spáchání tohoto trestného činu zákon vyžaduje, nýbrž je volený a bezplatně činný funkcionář. Proto bylo nyní u Karla Srpa rozšířeno (aniž původní obvinění bylo zrušeno) o trestný čin nedovoleného podnikání, pro nějž je stíháno všech sedm obviněných. Měli se ho dopustit "společně tím, že od ledna 1985 do současné doby bez povolení vydávají a distribuují větší množství publikací za účelem dosažení zisku a k usnadnění této činnosti zaměstnávají další osoby".

Pokud jde o zaměstnávání dalších osob, měl být seznam těchto osob nalezen ve stole v zaměstnání u Čestmíra Hunáta, přičemž již v prvních hodinách existence tohoto údajného důkazu vznikly pochybnosti o jeho pravosti.

Podáváme přehled jednotlivých uvezených:

Karel Srp, nar. 18.1.1938, bytem Vostrovská 42, Praha 6, ženatý, manželka Marie Srpová, mají dospělého syna Karla; Karel Srp st. pracuje jako pomocný dělník v JRD Kamenica nad Círochou.

Josef Skalník, nar. 23.3.1948, bytem U letenského sadu 10, Praha 7, ženatý, manželka Jana Sklaníková, mají tři děti, osmiletého Marka, devítiletou Lenku a jedenáctiletého Honzu. J. Skalník pracuje jako výtvarník Činoherního klubu. Je ve špatném zdravotním stavu, trpí chronickým onemocněním očí a delních končetin.

Vladimír Kouřil, nar. 10.11.1944, bytem ulice V.P. Čkalova 5, Praha 6, ženatý, manželka Jarmila Kouřilová, mají dvě děti, syny ve věku devíti a třinácti let. V. Kouřil pracuje jako projektant v Metroprojektu.

Tomáš Krivánek, nar. 4.1.1955, bytem Dejvická 31, Praha 6, ženatý, manželka Rostislava Krivánková na prodloužené [neplacené] matečské dovolené, mají dvě děti, třípůlletého Tomáše a půldruha roku starého Lukáše. T. Krivánek je zaměstnán na Obvodní správě telekomunikací Praha sever jako spojový mechanik. Má nemocná nemocná játra.

Ing. Čestmír Hunát, nar. 31.10.1950, bytem Nad Šárkou 104, Praha 6, ženatý, manželka Dana Hunátová, mají dvě děti, devítiletou Blanku a dvanáctiletého Marka. Zaměstnán jako referent investic Správy ubytovacích zařízení Obchodu Praha. Č. Hunát trpí nevyčíslenou, životně nebezpečnou srdeční chorobou; je pod stálou kontrolou IKEM.

Miloš Drda, nar. 8.2.1915, bytem K Ryšánce 17, Praha 4, ženatý, manželka Marie Drdová; důchodce; je pokladníkem JS. Trpí cukrovkou.

Vlastimil Drda, nar. 30.4.1962, bytem ke Ke Krčské stráni 611, Praha 4 (je majitelem domku, jehož část pronajímá Jazzové sekci), ženatý, manželka Jana Drdová, bezdětný, byl zadržen po návratu ze svatební cesty. Pracuje v JRD Kamenica nad Círochou.

S trestním věcí proti těmto sedmi uvezeným funkcionářům JS souvisí i věc proti Vlastimilu Markovi, nar. 23.8.1946, o níž pojednává jedno z následujících sdělení VONS.

O dalším vývoji v trestní věci proti funkcionářům Jazzové sekce budeme nadále informovat. Pro tuto chvíli se omezujeme na vyjádření, že postup státních orgánů proti této organizaci je ve flagrantním rozporu s čl. 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a s čl. 15 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, jakož i s dalšími ustanoveními těchto paktů. Je ale také v rozporu s čs. ústavou a zákony. Neve vznesené obvinění je po právní stránce stejně absurdní jako dosavadní: toto ustanovení je použitelné jen v případech, kdy jde o soukromé podnikání, zatímco JS nebyla v žádném případě soukromou společností. Nikdo z uvezených nevykonával kulturní činnost, za niž je stíhán, jako činnost soukromou; naopak se všichni demáhali, aby předchozí rozhodnutí o rozpuštění JS byla zrušena a v řízení, které nepovažovali za pravomocně ukončené, uváděli přesvědčivé argumenty o protiprávnosti těchto rozhodnutí.

Případ JS je velmi vážný. Jde o jeden z největších zásahů proti nezávislým aktivitám za posledních patnáct let. Celá akce Státní bezpečnosti, která se podle zvyklostí nemůže odbyvat bez souhlasu nejvyšších státních a stranických činitelů, bohužel nenavzdává tomu, že by v Československu bylo možno v dohledné době očekávat jakékoli zmírnění neutěšených společenských poměrů a větší uplatňování lidských práv.

6.9.1986

Sdělení č. 556 (Rezsudek nad Eduardem Vackem pravomocný)

Senát krajského soudu v Ústí nad Labem za předsednictví JUDr. Václava Nygrína v odvolacím řízení v trestní věci proti Eduardu Vackovi potvrdil dne 29.8.1986 rezsudek okresního soudu v Teplicích ze dne 3.6.1986, jímž byl Eduard Vacek odsouzen k jednomu roku nepodmíněného trestu odnětí svobody za údajný trestný čin výtrznictví podle § 202 odst. 1 trestního zákona. Trestného činu se měl dopustit tím, že rozšiřoval samizdatové publikace PAKO, VOKNO a jiné a že ve svých literárních dílech použil vulgárních výrazů (viz naše sdělení č. 501, 510, 529, 532).

8.9.1986

Sdělení č. 557 (Odsouzení Eduarda Buňky)

Dne 11.11.1985 byla provedena domovní prohlídka u Eduarda Buňky, nar. v roce 1933, invalidního důchodce, bytem Kojetín, Svatopluka Čecha 826, okres Přerov. Při ní mu byla zabavena samizdatová náboženská literatura a rozmnožovací potřeby. Byl obviněn z trestného činu maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle § 178 trestního zákona. Trestní stíhání probíhalo na svobodě. Dne 11.8.1986 byl Eduard Buňka odsouzen okresním soudem v Přerově k trestu odnětí svobody v trvání sedmi měsíců s podmíněným odkladem s osmnáctimesíční lhůtou. Uvedeného trestného činu se měl dopustit tím, že rozepisoval Augustinu Navrátilovi na psacím stroji jeho texty.

Eduard Buňka je aktivní katolík a jeho odsouzení je součástí rozsáhlého útoku Státní bezpečnosti na katolický samizdat na Moravě.

8.9.1986

Sdělení č. 558 (Soudní jednání s A. Navrátilem)

Dne 16.9.1986 ve 13 hodin bude okresní soud v Kroměříži projednávat návrh na zrušení ochranného léčení moravského katolického aktivisty Augustina Navrátila, který podal jeho manželka. Dále má být projednán návrh prokuratury na zabránění věci ednatých A. Navrátilovi při domovní prohlídce v listopadu m.r. Kuriózním bodem projednávání bude žádost A. Navrátila o udělení jednotýdenní dovolené. Tuto žádost podal ještě před soudním rozhodnutím o ochranném léčení. A. Navrátil je t.č. interviewán na základě soudního rozhodnutí psychiatrické léčebně v Kroměříži, kde odmítá užívat psychofarmaka, jež mu byla ordinována. O případu tohoto nespravedlivě stíhaného katolického aktivisty jsme informovali ve sděleních č. 486, 490, 491, 492, 498, 513 a 516.

12.9.1986

Pozn.red.: Další sdělení VONS do uzávěrky nejsou redakci k dispozici, budeme je publikovat příště. Mají se týkat:

¶ Právomocného odsouzení J.Švestky nejvyšším soudem k jednomu roku odnětí svobody (ochranný dohled uložen nebyl)

¶ Vlastimila Marka

¶ Uvěznění Petra Cibulky pro neplnění podmínek ochranného dohledu

¶ Dosud nepravomocného soudního rozhodnutí o přeměně ochranného léčení A.Navrátila z ústavního léčení na ambulantní. (K případu A.Navrátila chceme zveřejnit další materiály v příštím čísle.)

Petice za Jiřího Wolfa

Prezident ČSSR dr.Gustav Husák, Praha - Hrad

Praha 16.7.1986

Pane prezidente!

Žádáme Vás, abyste využil své pravomoci nejvyššího ústavního činitele a nechal propustit Jiřího Wolfa, nar.5.1.1952, který je vězněn ve Valdicích. Z celých šesti let mu zbývají ještě tři roky trestu. Podle zpráv propuštěných spoluvězňů je jeho zdravotní stav velmi špatný. Proto Vás žádáme o jeho propuštění. Podepsáni: Ota Veverka, Radim Palouš, Marie Růt Křížková, Jiřina Hrábková, Dáda Fajtllová, Helena Němcová, Václav Benda, Eva Kantůrková, Anděla Bílková, Jarmila Bělíková, Jiří Gruntorád, František Lízna, Václav Malý, Josef Kordík, Josef Zvěřina, Jiří Ruml, Jaroslav Fajtl, Jakub Ruml, Ota Bednářová, Míla Holubová, Klement Lukeš, Milan Balgábán, Jan Lito-miský, Lenka Marečková-Müllrová, Petruška Šustrová, Petr Uhl, Anna Šabatová, Alena Kumprechtová, František Stárek, Eva Sládková, Petr Pospíchal, Michal Dus, Bohumír Hájek, František Veverka, Alois Janák, Anna Marvanová, Libuše Šilhánová, Antonie Boková, Ladislav Lis, Marie Hromádková, Jaroslav Hromádko, Oldřich Hromádko, Oldřich Tomšík, Václav Fanta

Moravští katolíci žádají propuštění Michala Mrtvého na svobodu

Prezident ČSSR dr.Gustav Husák, Praha - Hrad

V Olomouci 31.8.1986

Vážený pane prezidente!

Dne 11.listopadu 1975 Federální shromáždění ČSSR vyslovalo souhlas s Mezinárodním paktem o občanských a politických právech a Vy jste tento pakt ratifikoval.

Podle článku 19 výše uvedeného paktu má každý občan naší republiky právo vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu, bez ohledu na hranice, ať ústně, písemně nebo tiskem, prostřednictvím umění nebo jakýmkoli jinými prostředky podle vlastní volby. V odstavci 3 tohoto článku se hovoří o tom, že omezení tohoto práva stanoví zákon.

V poslední době, 24.7.1986, byl v Olomouci zatčen pan Michal Mrtvý (bytem Karla Vaníčka 42, Olomouc, nar.19.8.1964) a obviněn podle § 100 trestního zákona pro pobuřování. Při domovní prohlídce byla u něj nalezena a zabavena (také v rozporu se zákonem) různá náboženská a jiná literatura informativního charakteru, kterou, dle obvinění, měl rozmožňovat. Je zcela evidentní, že toto obvinění je v rozporu s článkem 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech. Pan Michal Mrtvý svým jednáním nikoho nepobuřoval a ani neprojevoval nepřátelství vůči socialistickému a státnímu zřízení republiky. Trestní stíhání proti němu pokládáme za náboženskou perzekuci, která ohrožuje všechny věřící v ČSSR.

Pane prezidente, tento případ není ani zdaleka ojedinělý. Žádáme Vás zdvořile, abyste všechny akce vůči panu Michalu Mrtvému zastavil, propustil jej na svobodu a zabezpečil svobodu vyznání v celé naší vlasti pro všechny občany a případně nám sdělil, která ustanovení zákona toto právo omezují a také jakým způsobem.

Opis tohoto dopisu zasiláme papeži Janu Pavlu II., primasi českému kardinálu Františku Tomáškoví, administrátorovi olomoucké diecéze biskupu Josefu Vranovi a generálnímu tajemníkovi OSN i za cenu případného pronásledování, které rádi přijímáme jako projev Boží milosti, že můžeme být s těmi, kteří trpí pro Boží království. Za Vás i všechny státníky se často modlíme.

¶ Redakce má k dispozici seznam 54 signatářů tohoto dopisu, je však pravděpodobné, že dopis podepsalo více lidí.

Josef Adámek, nám.Míru 2, Brno; František Adamík, Šírava 21, Přerov, František Lízna, Na Strážnici 375, Velké Opatovice, Jarmila Nevřalová, Doloplazy 10, okr.Olomouc, Marcela a Radovan Rezníčkoví, Hněvotín 102; Jiří Slimařík, Hnojnice 2. Ke všem zbývajícím adresám je třeba doplnit název města: Olomouc. Helena a Irena Čedronovy, Florkova 5; Pavel Drozd, Ztracenál2; Drahoslava Fröhlichová, U cukrovaru 32; Jaroslav a Ludmila Gottwaldovi, Toveřská 3), Samotišky; Jan Gottwald, Sladkovského 33; Jiří Havlíček, Sokolská 28; Marie Havranová, Wolkerova 12; Hana Hyžáková, 1. máje 29; Marian Jahoda, Riegrova 21; Petr Jašek, Kopeček; Jaroslav Kouřil, Dr.Zamen-hofa 24; Roman Koutný, 8.května 9; ing.Josef Kubeček, Krakovská 16; Roman Kupka, B.Němcové 5; ing.Břetislav Kvapil, P.Přichystala 81; ing.Tomáš Kvapil a Olga Kvapilová, Hálkova 16; Martin Kvapil, Kmochova 15; Pavel, dr.Šaromír, Jiří, Jarmila a Zdislava Kvapilovi, Na Vozovce 19; Petr Lachman, Nešverova 1 Alexandra Mazalová, Sadová 23; Jaroslav Novotný, Rooseveltova 15; Miroslav Pavlas, Hybešova 6; Hana a Vít Pelikánovi, Na Vozovce 21; Jiří Palásek, Bořivojova 12; Barbora a Kateřina Steinerovy, Hanáckého pluku 19; Eva a Jindřich Suchánkovi, Polívkova 18; Ludmila Švobodová, Fr.Stupky 1; Ivo Šálek, Šafaříkova 7; Jaroslav, ing.Stanislav a Václav Šanovi, Polívkova 16b; Josef Šnevajs, Stupkova 1, Karel Šiška, Drždin 88; Miroslav Utíkal, Pod Kopečkem 7, Samotišky; Aleš Zampach, Kopeček.

Manželky uvězněných funkcionářů Jazzové sekce píší Gustávu Husákovi

V Praze 7. září 1986

Pane prezidente, dovolte nám, abychom se představily - jsme manželky nespravedlivě obviněných a stíhaných členů výboru Jazzové sekce PP SH (Karel Srp, Josef Skalník, ing. Čestmír Hunát, Vladimír Kouřil a Tomáš Křivánek), kteří spolu s jednasedmdesátiletým Milošem Drdou a jeho synovcem Vlastimilem Drdou se nacházejí ve vyšetřovací vazbě.

Je naší povinností Vás upozornit na fakt, se nejedná o bandu podvodníků, snažících se obohatit na úkor společnosti, jak si troufá dokazovat prokurátor Monsdorf, který proti nim v tomto smyslu zahájil trestní stíhání podle § 118 odst. 1, 2a trestního zákona. Naopak - jsou postižení lidé nesmírně obětaví a osobně stateční, kteří věnovali většinu svého volného času a obrovské množství energie na činnost společensky velice prospěšnou, což zcela nepochopitelně naráželo na nesčetné překážky. Odměnou za tuto dobrovolnou a zcela nezlátnou práci jim nebylo oficiální uznání, leč oficiální perzekuce (zejména v poslední době - výslechy a domovními prohlídkami počínaje a vypovědí z práce konče).

Nemáme v úmyslu Vás zatěžovat výčtem všeho, co Jazzová sekce vykonala dobrého za téměř patnáctiletou dobu své existence nejen pro svých zhruba sedm tisíc členů po celé republice, ale i pro další tisíce mladých lidí, kterým pomohla orientovat se nejen v oblasti moderní hudby všech žánrů, ale i v oblasti výtvarné, literární a divadelní. Nemáme v úmyslu uvádět počet všech koncertů, které pořádala, dokud jí to nebylo znemožněno, nemáme v úmyslu jmenovat všechny publikace, které vydala (úroveň a hodnota mnohých z nich byla vysoce oceněna odborníky u nás i v zahraničí).

Nemáme v úmyslu a nejsme schopny Vás v tomto dopise přesvědčit o kladném poslání Jazzové sekce. Chceme Vás jen upozornit na skutečnost, že se děje obrovské bezpráví, že na dovršení všech zmíněných perzekucí přišlo nesmyslné obvinění, závažné i z toho důvodu, že záměrně znehodnocuje dosavadní činnost Jazzové sekce. Že navíc se tito lidé nemohou při své obhajobě o nic hmatatelného opřít, protože všechny důkazy svědčící v jejich prospěch byly zabaveny Bezpečností při domovních prohlídkách a v místnostech JS.

Vážený pane prezidente, nemusíme jistě zdůrazňovat, do jak obtížné situace jsme se dostaly my, ženy těchto nespravedlivě stíhaných. Těžkostí je víc než dost - ekonomickými počínaje a společenskou degradací konče. Navíc my, jako matky dětí ve věku čtrnáct měsíců až patnáct let nemůžeme zanedbat ani vliv této hrozné situace za duševní stav a vývoj našich dětí.

Vážený pane prezidente, jak odpoví Vaše svědomí na otázky, které Vám klademe? Jak je možné, že jste takové bezpráví dopustil? Jak se stalo, že se může v naší socialistické republice krivě obvinít tolik lidí za tichého souhlasu našich vrcholných institucí, které byly Sekcí o její situaci průběžně informovány, aniž by uznaly za vhodné odpovědět či zaujmout stanovisko?

Věříme ve Vaši moudrost a cit.

Věříme, že vahou své autority pomůžete nám, našim dětem a zejména našim manželům.

Jana Skalníková, U Letenského sadu 16, Praha 7; Jarmila Kouřilová, Čkalova 5, Praha 6, ing. Dana Hunátová, Nad Sárkou 104, Praha 6; ing. Rost. Křivánková, Dejvická 31, Praha 6
Na vědomí a k vyjádření: Ústřední výbor KSČ, Kancelář Federálního shromáždění, ministerstvo kultury ČSR, federální ministerstvo vnitra, Český svaz žen.

Z materiálů FIDH - Mezinárodní federace pro lidská práva

FIDH je mezinárodní organizace přidružená k OSN, Evropské radě a UNESCO; sídlí v Paříži. Skládá se ze třiceti členských lig, z nichž čtři (bulharská, guatemalská, maďarská a rumunská) působí v exilu. Čs. členskou ligou je Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných, který je jedinou členskou organizací, působící v sovětském bloku. Také člen VONS Ladislav Lis je jediným místopředsedou FIDH, žijícím ve východní Evropě.

Materiály FIDH docházejí naší redakci opožděně. Federace vydává čtrnáctidenník La Lettre a dále sborníky k jednotlivým případům (např. větším politickým procesům) nebo k situaci v jednotlivých zemích, zejména z materiálů připravených delegací FIDH, která příslušnou zemi navštívila (tzv. mise). Členy delegací bývají různí renomovaní právníci, lékaři a další odborníci, které FIDH požádá o spolupráci, třeba jen příležitostnou. V posledním roce vyšla řada takových sborníků; pokud jde o země východní Evropy, bylo vydáno - vloni v srpnu - jen dvojčíslí bulletinu La Lettre, věnované Rumunsku. Hlavní pozornost FIDH se zaměřuje na země tzv. třetího světa; např. o sbornících, týkajících se Afghánistánu a Etiopie jsme v minulých číslech Infochu podrobněji informovali. Ale i zprávy z SSSR a z východní Evropy mají na stránkách La Lettre své stálé místo. V číslech 148 až 159, která vyšla v březnu až červnu t.r. nalézáme např. tyto zprávy z Československa:

- ¶ Podrobná informace o dopisu Charty 77, VONS a místopředsedy FIDH L. Lise navrhuující výměnu šesti čs. vězňů za osoby, případně vězněné na Západě za vyzvědačství.
- ¶ Informace o případu Augustina Navrátila.
- ¶ Informace o případu Dalibor Hejštýn a spol. (nápis v podchodu ve Frýdku-Místku).
- ¶ Informace o případu Jaroslava Švestky.
- ¶ Informace o případu katolického samizdatu (souzeno v Praze) - dr. Vl. Fučík a spol.

Poslední sborník, který máme k dispozici, se týká procesu s Ahmedem Mestirim, který byl v červnu t.r. odsouzen v Tunisku ke čtyřem měsícům odnětí svobody v podstatě proto, aby mu bylo zabráněno představit se jako nezávislý kandidát v listopadových volbách. Zprávu o procesu s A. Mestirim, generálním tajemníkem tuniského hnutí socialistických demokratů, zpracovala JUDr. Odile Sidemová-Poulainová, pařížská advokátka, která byla za FIDH procesu přítomna (20 stran A4).

V samizdatu nově vyšlo

Ze zásuvky i z bloku, č.8, srpen 1986, 105 stran A 4:
Miloš Hájek "Také sedmáctý sjezd" (informace o sjezdu italských komunistů, duben 1986); Milan Hůbl "Polemiky a recenze" (recenze prací Karla Kaplana "Poválečné Československo" a "Das verhängnisvolle Bündnis" a drobné glosy k některým materiálům z exilového tisku); Zdeněk Jičínský "Poznámky k současné čs. politice" (úvahy nad výsledky XVII. sjezdu KSC); Eva Kantůrková "Rok narození" (fejton); Luboš Kohout "Komu to slouží?" (Odpověď na některé články exilového Práva lidu); Jiří Ruml "Vše při starém" a "Kostní dřeň socialismu" (fejtony); Václav Slavík "Poznámky do diskuse o knize Petera Glotze" (úvaha nad Manifestem pro novou evropskou levici); Jaromír Šavrdra "Česká kavalerie" (verše); Zdislav Sulc "Pro ekonomiku není samospráva jedinou alternativou" (diskusní příspěvek k dokumentu Charty 77) [stat Z. Sulce je zveřejněna v tomto čísle Info o Ch 77]; Olga Sulcová "Miluju tě. Miluješ mě?" (další ukázka z rukopisu "Cesta do hlubin dělníkovy duše") a "Soukromá záhada" (fejton); Václav Vrabec "Nehodil se do legendy" (glosa o muži, který přežil lidskou tragédií); Rudolf Zúkal "Dojmy ze současného SSR" (statistické údaje o počtu atomových elektráren, instalovaných výkonech a podílu jaderné energie na výrobě elektického proudu).

*

Diskuse č.40 - červen 1986 [Teoreticko-politický občasník], 30 str. A 4:
Jiří Hájek "Helsinky a perspektivy vývoje k celoevropskému společenství"; Jaroslav Sabata "Podklad pro diskusi o odpovědi na Milánskou výzvu"; Stanovisko vzniklé v prostředí Charty 77 (43 signatářů); Petr Uhl "Výhrady ke kolektivnímu dopisu do Milána"; Luboš Kohout "Poznámky k signovanému textu"; Vídeňská výzva Socialistické internacionály z října 1985 (iniciativa SI v oblasti války a míru).

*

Druhá strana

je časopis kulturního undergroundu. Redakci byla poskytnuta dvě čísla: č.2 z ledna 1986 a č.3 z dubna 1986, o 50 resp. 34 cyklostylovaných stranách A4. Na rozdíl od většiny ostatních kulturních časopisů, nezveřejňuje Druhá strana literární texty, nýbrž výhradně odborné články, interview, informace, zprávy z oblasti moderní hudby a duchovních proudů, z nichž čerpá a které spoluvytváří. Časopis informuje domácí zájemce hlavně o situaci ve světě; všímá si však i domácí hudební scény. Pro stručnou informaci uvádíme obsah 3. čísla:
Čeho všeho se můžeme odvážit aneb rock versus instituce; Compact - disc (Gramofonový trpaslík proti obrům); z časopisu Europeo z Milána; Wolfgang Kos; New York - Risse und Ränder (Trhliny a okraje); Dva pohledy na jednu historii - Joy Division; Dialog o Joy Division; Neposedný Miroslav Vitouš (portrét hudebníka); RAP; HIP + HOP = RAP - Africa Bambaata král Zuluů z Bronxu - Národ Zuluů-Bam-Flash; mistr ocelových tratí-Message-Nejrychlejší Dee Jay DST-Album rapový rodiny-HIP HOP graffitistévystavují v Soho-Crash-Mister Freeze a Misses Blue.
Redakci Druhé strany přejeme výdrž!

*

Problematika maďarské menšiny na Slovensku v Bostonu

V americkém Bostonu se ve dnech 17. až 21. září 1986 koná konference, pořádaná exilovou čs. Společností pro vědy a umění k desátému výročí Charty 77. Jedním z "panelů", které jsou plánovány, je i diskuse o postavení Maďarů na Slovensku. K tomuto tématu bylo poskytnuto několik příspěvků. Především jde o významnou stat Mikloše Duraye, člena Výboru pro obranu práv maďarské menšiny v Československu, kterou je možno považovat za uvod do celé problematiky. Stat má název "Evropská idea: skutečnost, či len predmet túžby ne východe strednej Európy?" (26 stran A4, slovenská verze). Tentýž autor napsal i stat "O spoločenskej nálade maďarskej menšiny, žijúcej v Československu", ktorou doplnil dvěma přílohami literárního charakteru: "Prečo mávam nepopkojné sny?" (fiktivní vyprávění dívky Erzsí) a "Ako sa stal zo mňa 'Reslovák'?" (opět výpověď neznámého muže) - stran 3 plus 10 plus 11 formátu A 4. Dále jsou připojeny texty: Slovenská emigrácia o maďarskej otázke" (autor Posonicus uvádí, že je rovněž člen Výboru pro obranu práv maďarské menšiny v Československu) a Miesto Kultúrneho zväzu maďarských pracujúcich (CSEMADOK) v politickom systéme Československa (anonym), 5 resp. 7 stran A4.

O porušování práv Maďarské menšiny pojednává rovněž stat Miroslava Kusého "Neslovenský fenomén" (18 stran A4).

K uvedeným textům se tématicky pojí i článek Guyly Dénese "Postavení maďarské menšiny na Slovensku a její problémy - odpověď českému historikovi Milanu Hůblovi", který rovněž koluje - v českém překladu z maďarského samizdatového Hirmondó a anglického East European Reporter - v samizdatu (6 stran A4).

*

Milan Hůbl: Úvaha nad prací Zdenka Jičínského "Vznik České národní rady v době Pražského jara a její působení do podzimu 1969", 4 strany A4

Eva Kantůrková: Vznešenost v Čechách", recenze-úvaha nad sborníkem ke 100.výročí narození Jaroslava Durycha, 12 stran A4, červenec 1986.

Jiří Ruml: Století našeho tatínka, fejton 4 str. A4.

Po uzavěrce tohoto čísla vyšly dva nové dokumenty Charty, které zveřejníme příště:

Dokument č.24, který je zároveň sdělením VONS č.559 a který podepsal místopředseda FIDH Ladislav Lis je dopisem vládě ČSSR a Federálnímu shromáždění k případu Jazzové šekce. Dokument č.25 je dopisem Charty 77 Československému mírovému výboru; týká se pozvání Charty 77 na mírové setkání do Kodaně. Oba dokumenty jsou datovány 18.9.86.

Krátké zprávy:

Zemřel Edward Lipinski

Nedávno jsme z Polska obdrželi smutnou zprávu: dne 13.července 1986 zemřel ve Varšavě 98 letý profesor Edward Lipinski, nestor polské vědy a socialistického hnutí, spoluzakladatel Výboru na obranu dělníků KOR. Byl znám jako čínorodý nositel humanistických tradic evropského myšlení několika generacím svého národa. Proslulost Edwarda Lipinského sahala ke konci jeho dlouhého života daleko za polské hranice.

Odvolání Jana Šterna proti odebrání cestovního dokladu

Jan Štern, mlyvčí Charty 77, podal 27.8.1986 odvolání proti odebrání cestovního dokladu opravujícího k cestám do zemí socialistického tábora, které bylo zdůvodněno tím, že "není v souladu se státními zájmy ČSSR, abyste byl v současné době držitelem cestovního dokladu a cestoval do ciziny".

Potíže Jiřího Gruntoráda s ochranným dohledem o dovolené

Signatář Charty 77 Jiří Gruntorád hodlal strávit letošní dovolenou putováním po Čechách a Moravě. V souvislosti s povinnostmi, které mu jsou uloženy v rámci ochranného dohledu, jemuž je podroben, předložil SNB podrobný rozpis cesty. Nato mu bylo uloženo, aby se v každém místě svého putování dvakrát denně hlásil, a to v 9,00 hodin a v 18 hodin. Jiří Gruntorád svou plánovanou dovolenou za těchto podmínek zrušil, protože nebylo v jeho silách je dodržet. Proti rozhodnutí se odvolal, přesunul svou dovolenou na druhou polovinu srpna s tím, že když budou podmínky ochranného dohledu nadále tak tvrdé, dostaví se vždy k hlášení obtěžkán koulí a spoután řetězy, vše to chtěl ještě zdůraznit pěstem o chlebu a vodě. Jeho odvolání bylo zamítnuto, ale v odpovědi na něj bylo zdůrazněno, že "Sbor národní bezpečnosti si může dovolit i u Vaší osoby velkorysost"; skutečně pak došlo ke změně podmínek tak, že Jiří Gruntorád se musel hlásit při příjezdu na místo pobytu, při jeho opuštění a nakonec v Praze. Dovolená Jiřího Gruntoráda proběhla bez řetězů a koule.

Odebrání odznaku Solidarity Otakaru Veverkovi

V budově městského soudu v Praze, dne 27.7.1986, kdy se konalo hlavní líčení v trestní věci proti Heřmanu Chromému, byl jeden z přátel souzeného, signatář Charty 77 Otakar Veverka vyzván neznámým mužem, aby prokázal svou totožnost. Tomuto práni Otakar Veverka vyhověl. Pak byl vyzván, aby odevzdal odznak polských nezávislých odborů Solidarity. To odmítl. Neznámý muž, který odmítl prokázat O.Veverkovi svou totožnost, ho hrubě slovně a fyzicky napadl a odznak mu násilím odebral. Otakar Veverka žpodal ministerstvu vnitřní stížnost pro porušení zákona, v níž žádá prošetření celé věci, vrácení odznaku a zjištění a potrestání pachatele, který podle jeho názoru zneužil své pravomoci.

O potřebných zákonech a vyhláškách

Znovu byl provedn dotisk vyhláky č.120/76 Sb., obsahující text obou paktů o lidských právech; náklad 3 000 kusů, cena 2,60 Kčs.

Na trhu už řadu let chybí tyto částky Sb.: ¶ zákon o výkonu trestu odnětí svobody, ¶ zákon o ochranném dohledu, ¶ tiskový zákon, ¶ vládní vyhláška č.150/58 Sb. o vyřizování dopisů pracujících.

Prodejna tiskopisů a zákonů byla přemístěna do nových prostorů do Bruselské 2, Praha 2 - Vinohrady.

Přetiskování či jiné přebírání textů zveřejněných Infochem je v zásadě možné. He-
li však o texty psané přímo pro Infoch, žádáme, aby byl při přebírání vždy uveden
pramen. Bez uvedení pramene je možno převzít dokumenty Charty 77, sdělení VONS,
petice, otevřené dopisy jakož i texty, z jejichž uvedení je zřejmé, že nebyly psány
jen pro Infoch.